

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Lublinie

LLU.410.10.4.2024

Ks. dr Łukasz Mudrak
Dyrektor Caritas Archidiecezji Lubelskiej

ul. Prymasa S. Wyszyńskiego 2
20-950 Lublin

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kontrola nr P/24/003 Realizacja „Wieloletniego Programu Współpracy Rozwojowej na lata 2021-2030.
Solidarność dla rozwoju”

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Caritas Archidiecezji Lubelskiej, ul. Prymasa S. Wyszyńskiego 2, 20-950 Lublin (dalej: Caritas).
Kierownik jednostki kontrolowanej	Dyrektorem Caritas Archidiecezji Lubelskiej (dalej: Dyrektor) jest od 23 stycznia 2023 r. ks. dr Łukasz Mudrak. Poprzednio, tj.: od 1 lipca 2010 do 24 czerwca 2021 r. Dyrektorem Caritas był ks. Wiesław Kosicki, a od 25 czerwca 2021 r. do 22 stycznia 2023 r. ks. Paweł Tomaszewski.
Zakres przedmiotowy kontroli	Realizacja zadań publicznych dotyczących współpracy rozwojowej.
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2021 r. do dnia zakończenia czynności kontrolnych w jednostce ¹ z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed i po tym okresem, jeśli miały wpływ na kontrolowaną działalność.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ² .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Lublinie
Kontroler	Lidia Olszak, doradca ekonomiczny, upoważnienia do przeprowadzenia kontroli nr LLU/94/2024 z 5 lipca 2024 r.

(akta kontroli str. 1-4)

II. Ocena ogólna³ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA	Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia realizację przez Caritas zadania publicznego z zakresu współpracy rozwojowej, tj. projektu pomocy humanitarnej <i>Bezpieczne porody łączą narody</i> (dalej: Projekt) finansowanego z dotacji przekazanej przez Ministra Spraw Zagranicznych Rzeczypospolitej Polskiej (dalej: MSZ).
Uzasadnienie oceny ogólnej	Caritas, w terminie określonym w umowie dotacji zawartej z Ministerstwem Spraw Zagranicznych (dalej: MSZ) wydatkował środki finansowe w ramach realizacji Projektu. Kontrola środków z dotacji w wysokości 1997,4 tys. zł wykazała, że zostały one poniesione na zadania wykonywane w ramach ww. Projektu, zgodnie z warunkami umowy. Nie stwierdzono ponoszenia wydatków na cele niezwiązane z realizowanymi zadaniami. Caritas wypełnił obowiązek prowadzenia wyodrębnionej dokumentacji finansowo-księgowej oraz ewidencji księgowej Projektu. Prawidłowo wykonywano również obowiązki promocyjne, informacyjne oraz sprawozdawcze. Cele i zakładane rezultaty Projektu zostały osiągnięte.

¹ 6 września 2024 r.

² Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK.

³ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Realizacja zadań publicznych dotyczących współpracy rozwojowej

Opis stanu faktycznego

1.1 W okresie obojętnym kontrolą Caritas w ramach pomocy humanitarnej realizował projekt, pod nazwą *Bezpieczne porody łączą narody*, na który MSZ przyznało dotację w wysokości 1997,4 tys. zł⁴.

Projekt był realizowany z inicjatywy Polskiego Towarzystwa Pielęgniarskiego oraz Polskiego Towarzystwa Położnych. Miał on na celu objęcie wsparciem ukraińskich położnych i pielęgniarek, które pracują w skrajnie trudnych warunkach spowodowanych działaniami wojennymi.

(akta kontroli str. 5-64)

1.2. Zgodnie z umową dotacji zawartą między MSZ a Caritas termin realizacji Projektu oraz termin ponoszenia wydatków był wyznaczony na okres od 1 sierpnia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r. Projekt został zrealizowany terminowo.

(akta kontroli str. 5)

1.3. Szczegółowym badaniem objęto wszystkie wydatki Projektu na kwotę 1997,4 tys. zł, z czego:

- 45,4 tys. zł stanowiły koszty administracyjne obejmujące m.in.: wynagrodzenie koordynatora projektu, wynagrodzenie księgowej, koszty utrzymania biura;
- 1952 tys. zł stanowiły koszty programowe, które obejmowały: zakup zestawów niezbędnych do odebrania porodu, zakup wyprawek dla matek i noworodków, koszty transportu sprzętu do szpitali, koszt wynajmu i utrzymania magazynu, wynagrodzenia specjalisty ds. zakupów i logistyki, koszt oznakowania paczek, tłumaczenia i promocji projektu.

Wartość zbadanych wydatków stanowiła 100 % wykorzystanej dotacji.

Środki uzyskane przez Caritas z dotacji zostały wydatkowane zgodnie z przeznaczeniem określonym w umowie dotacji tj. na cele niezbędne do realizacji zadań wykonywanych w ramach Projektu oraz ujęte w ewidencji księgowej Zleceniobiorcy. Wydatki były ponoszone z zachowaniem określonych w § 5 umowy dotacji zasad równego traktowania, uczciwej konkurencji i przejrzystości oraz udokumentowane właściwymi dokumentami księgowymi, tj. fakturami lub rachunkami, które trwale oznaczono informacjami o sfinansowaniu z dotacji MSZ. W badanej próbie nie stwierdzono przypadków wystąpienia podwójnego finansowania ze środków dotacji i innych źródeł. Nie wydatkowano środków z dotacji w innych walutach.

(akta kontroli str. 74-294, 335-378)

1.4. Według § 8 umowy Caritas zobowiązany był do prowadzenia wyodrębnionej dokumentacji finansowo-księgowej i ewidencji księgowej Projektu, w sposób umożliwiający identyfikację poszczególnych operacji księgowych, zgodnie z zasadami wynikającymi z ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁵. Zgodnie z art. 152 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁶

⁴ Umowa dotacji nr DWR/PH/030/1/2023 z dnia 27 września 2023 r.

⁵ Dz. U. z 2023 r. poz. 120, ze zm. (dalej: uor).

⁶ Dz. U. z 2023 r. poz. 1270, ze zm.

Caritas prowadził wyodrębnioną ewidencję księgową oraz rachunek bankowy dla środków Projektu. Zapisy księgowe prowadzone były na wyodrębnionych kontach księgowych w sposób umożliwiający identyfikację poszczególnych operacji księgowych. Dowody księgowe stanowiące podstawę zapisów zawierały wszystkie elementy określone w art. 21 ust. 1 uor.

(akta kontroli str. 65-70, 76-82, 243-247)

1.5. Umowa dotacji w § 5 ust. 4 zezwalała na zmianę wysokości kosztów poszczególnych pozycji budżetowych oraz dodawanie nowych pozycji budżetowych, jeżeli było to niezbędne do zrealizowania Projektu, z zastrzeżeniem, że suma wydatków w kategorii kosztów administracyjnych wykazanych w sprawozdaniu w wykonania Projektu nie może być większa od sumy kosztów administracyjnych określonych w umowie. Caritas nie przekroczył ww. limitów kosztów administracyjnych i programowych. Szczegółowe badanie wykazało, że w toku realizacji Projektu dokonano przesunięcia środków w łącznej wysokości 41,5 tys. zł, z tego 3,5 tys. zł w ramach kosztów administracyjnych Projektu z pozycji: wynagrodzenia koordynatora projektu do pozycji: koszt nadzoru nad projektem oraz 38 tys. zł w ramach kosztów programowych z pozycji: wyprawka dla mam i noworodków do pozycji koszty transportu, zakup utensyliów do odbioru porodu do pozycji wynagrodzenie pracowników magazynu. Powyższe zmiany w sposobie realizacji zadań nie wymagały zwarcia aneksu do umowy dotacji. W przypadku wszystkich zmian Zleceniobiorca zgodnie z § 18 ust. 2 i 3 umowy dotacji zwrócił się do MSZ o wyrażenie zgody na ich dokonanie. W każdym przypadku zgoda została udzielona przez MSZ.

(akta kontroli str. 318-327, 410)

1.6. Caritas w terminie określonym w § 12 umowy dotacji złożył sprawozdanie z realizacji Projektu w dniu 22 stycznia 2024 r. Wykorzystano pełną kwotę tj.: 1997,4 tys. zł środków finansowych otrzymanych z MSZ. Sprawozdanie złożone zostało na formularzu zgodnym ze wzorem stanowiącym załącznik do umowy dotacji. Kwoty wydatków objętych badaniem ujęte w sprawozdaniu były zgodne z dokumentami źródłowymi oraz ewidencją księgową. W umowie dotacji nie został określony obowiązek składania przez Caritas sprawozdań częściowych. MSZ w dniu 1 marca 2024 r. zaakceptowało sprawozdanie końcowe z wykonania umowy dotacji.

(akta kontroli str. 379-408, 415-433)

1.7. W wyniku realizacji Projektu osiągnięte zostały rezultaty i efekty wskazane w przedstawionej MSZ ofercie. Dostarczono utensylia umożliwiające bezpieczny poród w warunkach odpowiadających minimum sanitarnemu dla 1200 kobiet, przekazano 1200 wyprawek dla noworodków i ich matek, zorganizowano transporty humanitarne. Osiągnięte rezultaty i efekty zostały ujęte w sprawozdaniu.

(akta kontroli str. 381-384)

1.8. Zrealizowano obowiązki informacyjne w odniesieniu do działań prowadzonych w ramach Projektu, o których mowa w § 9 umowy dotacji. Dokumenty, zakupione przedmioty oraz publikacje w środkach masowego przekazu, które były finansowane ze środków MSZ opatrzone były informacją o źródłach finansowania oraz znakiem graficznym „Polska pomoc”⁷, zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 7 maja 2021 r. w sprawie określenia działań informacyjnych podejmowanych przez podmioty realizujące zadania

⁷ np.: [Sprzęt z Lublina uratuje życie noworodków i wcześniaków w Ukrainie - RMF 24](#); [Bezpieczne porody łączy narody. Transport darów pojedzie na Ukrainę - Radioplus.pl](#); [Pierwszy transport z pakietami porodowymi wyjechał do Ukrainy! - Caritas Lubelska](#).

finansowane lub dofinansowane z budżetu państwa lub z państwowych funduszy celowych⁸.

(akta kontroli str. 83-171, 295-297)

1.9. W umowie dotacji określono obowiązek informowania MSZ o fakcie wystąpienia istotnych przeszkód w trakcie realizacji Projektu, mogących uniemożliwić zrealizowanie zaplanowanych działań lub osiągnięcia zaplanowanych celów.

W toku kontroli ustalono, że Caritas pozostawał w stałym kontakcie z opiekunem projektu w MSZ. Z analizy korespondencji prowadzonej pomiędzy Caritas a MSZ wynika, że w przypadku zagrożenia realizacji Projektu Caritas wnioskował o stosowne zmiany. Dotyczyło to w szczególności konfliktu zbrojnego na Ukrainie, który wywołał przeszkody w realizacji poszczególnych zadań Projektu. W związku ze zmianą przepisów dotyczących przyjmowania pomocy humanitarnej w Ukrainie oraz protesty przewoźników na granicy polsko-ukraińskiej nastąpiło wydłużenie czasu transportu, w wyniku czego wzrosły jego koszty, co w konsekwencji wiązało się z koniecznością dokonania przesunięć środków budżetowych. Wnioskowane zmiany zostały zatwierdzone przez MSZ.

(akta kontroli str. 297-298, 318-329)

1.10. W okresie objętym kontrolą Projekt realizowany przez Caritas nie był kontrolowany przez MSZ.

(akta kontroli str. 297)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności Caritas Archidiecezji Lubelskiej w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski

W związku ze niestwierdzeniem nieprawidłowości Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag ani wniosków.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Lublinie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Lublin, dnia 17 września 2024 r.

Kontroler:
Lidia Olszak
Doradca ekonomiczny

Podpis

p.o. Dyrektor
Delegatury Najwyższej Izby Kontroli
w Lublinie

Edward Szempruch

p.o. DYREKTOR
Delegatury Najwyższej Izby Kontroli
w Lublinie

Edward Szempruch

⁸ Dz. U. poz. 953, ze zm.

